

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/4 an

9 cor. 1/4 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane

1/2 an 12 cor. 1/4 an

6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua

oară 12 fil., a treia

oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia

să se adreseze la: Re-

dacțiunea și admini-

strațiunea „Unirea”

în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Biurocrafism!

Hristos a fost zis Apostolilor săi: „Mergând învățați toate neamurile șcl.” Prin aceste cuvinte dumnezești Mesia a stabilit odată pentru totdeauna și pentru toate timpurile și locurile mijlocul unic și exclusiv al propagării religiei sale sfinte: *Cuvântul viu*, care străbate până la despărțirea spiritelor și trupurilor, a măduvii, a oaselor, *cuvântul viu*, mai ascuțit ca orice sabie, ascuțită de ambele laturi.

Apostolii au priceput deplin gândul Mântuitorului. Au cutrierat pământul întreg în lung și lat: „În tot pământul a ieșit vestirea lor” și au cercat să pregătească sufletele mulțimilor nenumărate pentru primirea adevărilor mântuitoare, pentru primirea mirelui Hristos, nu prin scrisori, epistole, acte oficiale, ci prin vorbirea caldă adresată la inima mulțimii, prin graiul cald ce iese dintr-o gură elocventă, organ al Spiritului sfânt. Astfel au reușit ei să reformeze lumea păgână, ce se închină idolilor și patimilor, să o întoarcă la Hristos, să o aducă smerită la picioarele crucii, simbol până acuma al infamiei, unora sminteală, altora ocară... Și dacă nu rămânea ca moștenire prețioasă și ca o ereditate sfântă dealungul secolilor tocmai această comunicare neîntreruptă prin graiu viu între învățătorii bisericii și lume, nici când n'am fi ajuns să vedem măririle lui Dumnezeu peste tot pământul locuit de neamul omenesc, nici n'ar străluci Crucea cu mărire multă în fața semințiilor pământului. Graiul viu, Cuvântul dumnezeesc, este doară o continuă re'ntrupare a Domnului Hristos, o continuă scoborire a Sa, din Ceruri, și o nouă cercetare a lumii bolnave a cărei răni vrea să le vindece acest Samaritan în du-

urat. Am zis, și sub anumit respect e adevărat, că cuvântul *Lui* îl predicăm, și încă din mandatul *Său* preainalt. Iar știut este, că vorbele legaților sunt însăși cuvintele monarhilor, pe cari îi reprezintă; au aceeași putere și eficacitate.

De ce dară, ne întrebăm, progresează unele biserici particulare de minune? Pentru că se predică! De ce altele de abia vegetează? Pentru că nu se predică de loc, sau foarte rar și rău! Nimeni nu se poate abate dela calea suverană croiță de întemeiatorul religiei cerești. Orice abatere dela aceasta e un regres detestabil cu urmări fusteste din cale afară!

Să privim acum la biserica noastră românească unită cu Roma! Oare se predică în sânul ei? Dacă asemuim prezentul cu trecutul, putem zice de bună seamă: se predică. Dovadă într'altel multe, faptul că am văzut în foarte multe locuri pe unde am umblat, la foarte mulți preoți multe cărți de predici, dar mai ales reviste de predici fie românești, fie în limbi străine. Dovadă iarăși faptul, că chiar în timpurile mai din urmă s'au tipărit mai ales cărți de predici de-a oratorilor noștri, cu cuvântări foarte frumoase. Ceeace dovedește că preoțimea, baremi o parte din ea, cearcă să îndrepte grașeliile trecutului. Dar se predică oare în deajuns? N'ași cuteză să afirm de loc! Sunt încă o mulțime de biserici — spună-o respectivii preoți — unde nu se aud predici cu săptămânile, cu lunile. E adevărat? Foarte adevărat!... Ore n'auzim la misiuni spunându-se din partea bieților oameni, că părintele lor nu le predică? Că dorind am dorit pânea cerească a Cuvântului, și n'a fost cine să li-o dee? Doamne! De câteori nu mi-se strângea inima de jale auzind astfel de lamentări! Dacă s'ar pre-

dică în deajuns, oare ar fi trebuit să ia Preasfințitul episcop al Lugojului măsuri așa de strașnice pentru catehizarea tineretului? pași ce ne-au umplut de legitimă mândrie!... Catehizare?... Am înțeles bine?? Mai înainte vorbeai numai de predică! Dragul meu! Ești ridicul sau vrei numai să te prefaci! Au nu e și catehizarea tot predică și încă cea mai importantă în felul ei, întrucât se adresează mlădițelor tinere, nădejdea viitorului, pentru câștigarea căreia se luptă Cerul și Infernul, Dumnezeu și Diavolul?... Da! O spun hotărât! La noi se predică puțin, din cale afară prea puțin, în multe locuri! Noroc, că generația mai tineră a preoților, plină de duhul lui Ilie proorocul, cearcă să mai umplă lacunele lăsate de un trecut nu tocmai depărtat, puțin glorios, Altcum ar fi, ici colo, urgia puștiului!

Dar Venerabila superioritate nu s'a îngrijit să fie în această privință control sever, cât se poate mai sever? Nu mă întreba te rog! Mă scoți din răbdare! Cum să nu te întreb, când știe tot natul, până și copilul sugătoriu, că se trimit rapoarte la centru an de an, în cari e pus expres, că cine dintre preoți predică, și care nu predică și că predică regulat sau ba?... Care va se zică să face raport! Minunat de bine!... Vezi până acuma nici n'am știut lucrul acesta! Iți mulțănesc pentru informație! Numai un lucru mă miră, că rapoartele acelea sunt ticluite minunat de bine și că cu toate acestea plângerile poporului ici-colea sunt tot mai întetite. Și apoi — să n'o mai spui altora — gurile rele spun, că acele rapoarte unii dintre venerabilii decani le trimit preoților interesați să le umplă ei. Iar cine va fi așa de nebun să se dea de gol pe sine însuș. Adevărat să fie acest lucru sau ba, eu

unul nu știu. Deci să nu-mi faci cap de acuză nici tu. Destul, că se povestește dealungul ulițelor satului și de unde nu e foc ... ști cum merge povestea. Iar superioritatea crede morțiș acestor rapoarte, crede până la moarte și-și spală fericită mâinile. Beati qui credunt, quia ipsi salvabuntur! Ce să zic apoi de predica între patru ochi, în taina mărturisirii, sub patrafir? Aci cred, că și tu îmi vei da drept când afirm, că prea puțin se predică. Doară numai în ultimii 5—6 ani au început să se generalizeze, spre nespusa noastră mângâiere, reuniunile Mariane, a căror țintă, între altele, este tocmai și mărturisirea și cuminecarea deasă. Deci și aci suntem numai la început, adevărat, că un început inaugurat sub cele mai bune auspicii. Numai de ar fi mărturisirea nu după șablon, ci întretesută cu sfaturi, cu povețe și cu toate regulele prudențiale dictate de o teologie pastorală, pe care durere prea iute o dau mulți uitării.

Vezi dragul meu, că nici la noi nu-s ceva splendide din cale afară lucrurile!... Să-și facă deci datorința unul fiecare, și preoțimea și superioritatea. Aceasta din urmă prea mult se încrede, cum am zis, în rapoarte, prea mult e cufundată în acte și scrisori. Par'că dacă un act n'ar fi numerotat, improtocolat, n'ar trece prin Consistoriu, după o ședere lungă la referenți, n'ar fi apoi concipiat și provăzut cu fatalul expediatur, nici n'ar mai putea exista biserica. Par'că prin d'aldesnea s'a propagat împărăția lui Hristos! Să nu mă înțeleagă rău nimeni!... Și acestea sunt de lipsă, dar nu în acestea zace, o repet odată, de douăori, de o sută de ori, esența, substanța legii lui Hristos. Prin săvârșirea și îndeplinirea acestora ne-am împlinit numai partea minimală a datorințelor. Să cercăm deci contactul viu cu sufletele răscumpărate de Domnul Hristos cu mare preț. Să mergem în mijlocul turmei cuvântătoare, să vorbim inimilor prin cuvânt înainte de toate, și numai atunci se va putea zice, că ne-am făcut datorința, căci „vai mie de nu voiu predica“, zic nu eu, ci apostolul. Ne ținem de supremă datorință, repet iarăș, să numerotăm actele, să le improtocolăm, legăm, așezăm în arhiv! Frumos de tot! Dar să numerotăm înainte de toate sufletele, să legăm ranele acestora și să le depunem în arhivul secret

alui Dumnezeu spre păstrare în vecii vecilor. Noi, iertă-mi vorba, nu suntem Protestanți cu cuvântul, ci în anume privință cu *lapta*. Aceștia credeau și cred până în ziua de astăzi, că mijlocul de propagare al religiei creștine este Scriptura. Noi pe urmele lor par'că credem acelaș lucru. Altcum n'am fi numai șefi de birou și un feliu de *ecclesia scribens*, ci în primul rând *ecclesia docens*.

Cei chemați îndrepte deci aceste stări, pentru că așa ceva le este cu puțință și darul Domnului va fi cu dânșii.

Unul din cei mulți.

Sesiunea Camerei ungare.

Budapesta, 25 Noembrie 1914.

Camera ungară convocată în 25 a l. c. avea un aspect deosebit. În băncile deputaților ocupă loc azi o mulțime de ofțeri în toate uniformele posibile, majoritatea însă se vedea, că aparține regimentelor de husari și secției serviciului automobilist.

Înainte de a se deschide ședința, contele Tisza invită prin viceprezidentul Camerei Simontsits pe șefii opoziției la o conferință comună. Prezidentul opoziționalilor Károlyi Mihály însă declară, că nu e aplicat a pertracta cu contele Tisza. În locul lui este exmis la conferință conții Andrassy Gyula și Apponyi Albert. După o scurtă consfătuire, cu ministrul prezident, aceștia convoacă înșiși opoziția la conferință, unde declară că contele Tisza le-a făcut cunoscut, că ședința de azi va fi numai formală, se vor prezenta mai multe proiecte de legi, cari împărțite la comisii, se vor aduce în discuție de abia Sâmbătă la 10 ore. Ședința meritorică se va ținea de Luni începând.

În urma acestora prezidentul deschide ședința, constată că 70 deputați s'ar servea la oaste, comunică deținerea deputatului croat Budisavljevici Sergiu pentru tradare de patrie. Cere ca dieta să aproabe pasul acesta, deoarece s'a făcut din interese mai înalte și nu s'a putut convoca dieta, ca să delibereze în cauză. Ministrul prezident și ministrul de rezort prezintă apoi mai multe proiecte de legi, între cari amintesc: Proiectul dării de războiu după un venit mai mare de 20.000 anual; proiectul referitor la statorirea prețurilor articilelor de consum și al altor articile, reclamați de necesitatea publică.

Imprumutul de războiu. Luni a fost terminul ultim pentru subscrieri la imprumutul de războiu. După cum anunță semioficiosul „Budapesti Tudositó“, suma semnată pentru imprumutul de războiu trece peste *opt sute milioane coroane*. Rezultatul precis nu se va putea ști decât peste câteva zile dat fiind numărul mare al locuitorilor și a sumelor semnate.

Succesul extraordinar de favorabil al imprumutului, e o vie dovadă a forței economice a țării și trebuie să stârnească satisfacție în sufletele tuturor acelor, cari au contribuit la reușita imprumutului de războiu.

Audiența Contelui Tisza. Marti dimineața s'a reîntors la Viena premierul Tisza din călătoria întreprinsă la Berlin și la Cartierul german. În aceeași zi înainte de amiază contele Tisza s'a prezentat în audiență la M. Sa în decursul căreia a făcut raport despre audiența sa la împăratul Vilhelm și despre pertractările dela cartierul german.

După audiență prim-ministrul Tisza a vizitat pe contele Leopold Berchtold și pe ministrul prezident austriac Carol Stürgkh, conferind cu aceștia timp mai îndelungat.

Un ziar german despre contele Tisza. În legătură cu mergerea contelui Tisza la cartierul general german, marele ziar „Vossische Zeitung“ scrie următoarele:

A trebuit spre acest însemnat scop designat această odraslă a familiei Tisza, ca să meargă la cartierul general german, el, Ștefan Tisza, a cărui capacitate politică a fost în stare să producă unitatea întregii națiuni maghiare — subînțelegându-se aici și populația românească a Ungariei, ca o minune politică.

A dezvoltat o dexteritate admirabilă în manuirea chestiei foarte gingașă românești, a priceput cum trebuie atins diapazonul, ca să câștige pe seama sa inima românilor aflați în Ungaria. Nu se poate ca politica lui Tisz să nu aibă o influință puternică și asupra României.

Atitudinea Bulgariei. În ședința de Luni a Camerei bulgare, ministrul prezident Radoslavov, răspunzând criticelor făcute de opoziție, a declarat că guvernul rămâne și pe mai departe pre lângă atitudinea sa neutrală, observată dela începutul războiului european. Ministrul prezident respinge cu energie învinuirile nebazate, ce se aruncă guvernului pentru ținuta sa. Când unele puteri au aflat de lipsă să facă anumite observări, pentru atitudinea Bulgariei, guvernul a răspuns imediat și aceste declarații au avut darul de a liniști pe toți, astfel că în momentul de față toate puterile apreciază după cuviință atitudinea Bulgariei.

Bulgaria menține relații amicale cu România, Turcia, ba chiar și cu Sârbia, care e pe picior de bătaie. Relațiunea față de Turcia e sinceră. Guvernul se crede norocos, când poate să declare în fața națiunii, că a asigurat întregitatea teritorială a țării.

Primi-ministrul Radoslavov își încheie astfel discursul său: Dacă împrejurările ne vor sili, ca să începem anume pertractări în interesul lărgirii teritorului nostru, aceasta o vom face numai atunci, când vom fi sprijiniți cu bunăvoință de concertul european, fiindcă cu această voim să susținem relațiile cele mai bune.

Bulgarii și Macedonia. Foia comitetului național a bulgarilor publică un apel către poporul bulgar, în care invită pe toți bulgarii să se asocieze la mișcarea aceea, care și-a pus de scop unirea Macedoniei cu patria-mamă. Pentru Bulgaria e chestie de existență posesiunea ținuturilor Cavala, Drama, Istib, Cociana, Veles, Üsküb, Ochrída și Saloniki și trebuie să se creieze o legătură prin valea Timocului între Bulgaria și Europa de mijloc.

Interesele naționali, culturali și de stat, silesc Bulgaria, ca să se alătore lângă Germania și Austro-Ungaria, cari recunoaș

dreptul Bulgariei asupra Macedoniei și nu vor pune piedeci în calea înlăptuirii idealului național. Nu este iertat ca Bulgaria să scape momentul potrivit pentru împlinirea visului său și acest moment a sosit atunci, când Sârbia e nimicită. Tripla înțelegere e dușmană aspirațiilor bulgare referitoare la Macedonia, de aceea, dacă ne atașăm la aceasta, — continuă apelul — atunci e pierdută pentru noi și Macedonia. Bulgaria numai prin Berlin și Viena poate ajunge în Macedonia, de aceea interesele ei o silesc să dea mâna cu tripla alianță. Guvernul va săvârși crima cea mai mare, dacă nu va ști prinde momentul oportun pentru acțiune.

Se cer preoți militari români.

„Gazeta Transilvaniei“ se ocupă în numărul său din 26 Nov. cu chestia preoților militari români adresând o rugare Episcopilor, ca în vederea multilor răniți de prin spitalele monarhiei să se îngrijească ca aceștia să fie cercetați, barem la intervale de preoții lor. În legătură cu aceasta chestie „Gazeta“ publică dintr'o scrisoare următoarele rânduri:

„Înainte de toate vreau să vă atrag atențiunea la împrejurarea, că în partea nordică a Ungariei toate orașele sunt pline cu soldați răniți. Am vizitat unele din aceste orașe și numeroși soldați m'au rugat să vă scriu, că doresc mult să fie vizitați din când în când de câte-un preot român. Ar fi prin urmare foarte consult ca să atrageți atențiunea P. S. S. noștri episcopi de ambele confesiuni, ca să trimită preoți români prin spitalele acestea. În acest scop episcopatul român să se adreseze comandamentului Corpului VI lea din Cașovia aducându-i la cunoștință cererea soldaților români. În acest caz preoții români, cari vor fi designați, vor fi chemați și salariați ex officio...“

Războiul european.

Războiul Turciei.

Budapesta, 23 Noemvrie.

Din marele cartier general otoman se anunță cu data de azi:

În urma unui atac vehement, pe care l-am întreprins în contra unor puteri însemnate rusești ni-a succedat să punem pe fugă pe dușmanul, care s'a retras apoi în disordine. Cu ocazia acestui atac, care a avut loc în valea râului Murad, am capturat 3 tunuri de tabără. În lupta dela Kantara i-am bătut pe Englezi. Aceștia au fost nevoiți să se retragă cu pierderi însemnate. Trupele noastre au ajuns la canalul Suez. În lupta de lângă Kapaza și Kertaba au căzut mai mulți ofițeri și soldați de rând; foarte mulți au fost apoi răniți.

În această luptă am făcut foarte mulți prizoneri. Englezii s'au retras în disordine. Trupele noastre cari înaintau spre Batum au respins mai multe trupe inimice și le-au asvârlit peste râul Ciora. Am ocupat milită-

rește regiunea acestui râu. Deasemenea trupele noastre au ocupat localitatea Artwin. Conform știrilor primite Englezii au pierdut în lupta dela Chotel-Arab 250 morți și 1000 de răniți.

Luptele din Polonia rusească și Galiția.

Budapesta, 23 Noemvrie.

Sortii luptelor din Polonia rusească nu s'au hotărât încă. Aliații își continuă atacurile spre est de Censtochau și spre nord-ost dela Cracovia.

Cu ocaziunea ocupării localității Pilica trupele noastre au prins 2400 soldați ruși.

Puterile rusești, cari înaintaseră până pe cursul inferior al râului Dunajecz n'au putut obține vre-un rezultat mai marcant.

Unele puncte de vedere strategice au pretins, ca să cedăm inamicului în mod provizor câteva pasuri din Carpați.

Ieșirile, pe cari trupele noastre le-au întreprins în 20 crt. din cetatea Przemysl a aruncat trupele asediatoare ale inamicului până departe înspre vest și sud-vest dela linia de impresurare.

General Höfer.

Budapesta, 23 Noemvrie.

Se anunță din Petrograd via Copenhaga, că comandamentul rus a adus la cunoștința publică ordonarea retragerii din punct de vedere strategic a trupelor rusești spre linia de defensivă.

Ziarele rusești nu amintesc nimic despre pierderea luptelor din Prusia-ostică și din provincia Posen.

Infrângerea Rușilor în Carpați.

Corespondentul depe câmpul de războiu al ziarului »Magyarország« scrie, că Rușii, cari au intrat prin unele pasuri din Carpați au fost zdrobiți. Comanda noastră, din motive strategice a lăsat libere unele pasuri, prin cari au intrat rușii în Carpați artileria noastră i-a primit din două părți cu un foc îngrozitor, care a durat Luni noaptea, până în zori. În luptă s'au distins mai ales regimentele, din Cluj și cel săcuiesc (M.-Oșorheiu), cari prin asaltul lor au distrus formal pe ruși. Prizonerii ruși spun, că în Galiția rușii și-au epuizat toate rezervele. În oștirea rusească au fost puțini ostași din Europa, ce mai mulți sunt din Siberia, mongoli și tătari.

Luptele din Belgia și Franța.

Budapesta, 23 Noemvrie.

Din marele cartier general se anunță oficial cu data de azi:

În jurul localităților Nieuport și Ipern luptele continuă. Artileria noastră a pus pe fugă o mică escadră engleză care se apropiase de două ori de țarm. Focul pe care l-au deschis vasele engleze a rămas fără nici un rezultat. În pădurile argonice câștigăm pas de pas teren. Luăm dela Francezi tranșee după tranșee precum și aproape fiecare poziție a lor. În fiecare zi facem câte o mulțime de prizoneri.

Contra-atacurile noastre au zădărnicit operațiile de ecleraj forțate de inamic asupra lagărelor noastre din ostul Moselei.

În Prusia-ostică nu e nimic de semnalat.

Pășirea alor noi și noi puteri rusești cari sosesc din direcția Varșoviei întârzie lupta decizivă în Polonia rusească. Spre ost dela Censtochowa și spre nord-ost dela Cracovia trupele aliate își continuă ofenziva.

Diverse.

Pentru împrumutul de războiu. I. P. S. Dr. Demetriu Radu, episcopul Orășii-mari a semnat pentru împrumutul de războiu suma de 50 mii Coroane.

Fixarea prețului maximal al cerealelor. Biroul de presă al ministrului prezident ne comunică: În chestiunea stabilirii prețului maximal al bucatelor și făinii, ieri a avut loc o conferență la Viena sub conducerea ministrului prezident Stürgh, la care au luat parte și ministrii Heinold de interne și Schuster de comerț, precum și alți factori de rezort. Precum se știe, regularea acestei chestiuni se face în acord cu guvernul maghiar. Ieri s'au tractat rezultatele conferenței dela Budapesta și se poate constata, că referitor la punctele esențiale, ambele guverne sunt aproape de înțelegere. În cursul conferenței a succedat să se stabilească acele puncte, cari trebuie pertractate de guvernul maghiar. Încheierea favorabilă a pertractărilor se așteaptă la capetul acestei săptămâni.

DI Dr. Laurențiu Nestor, distinsul avocat și prieten al nostru, după unsprezece ani de avocatură în Blaj, ne părăsește, trecând la Brașov, în calitate de jude la tribunal. Noi, cari l-am cunoscut și apreciat de aproape, deodată cu felicitările noastre, îi transmitem și regretul nostru pentru apropiata despărțire. Credem, că nu-și va uita nici acolo de prietenii de aici, în frunte cu inconzolabilul Măestru Mureșianu. — Noi cei dela „Unirea“ avem convingerea, că d-sa va rămânea și pentru viitor cel mai credincios cititor, al nostru, ba sperăm să ne trimită, din când în când și câte un articol. — Îi dorim viitor strălucit în noua carieră!

Războaiele moderne mai sângeroase decât cele din trecut. Fostul ministru de finanțe italian Luzzatti, într'un articol lung scris în *Corriere della Sera*, arată că luptele de acum, sunt neasămănat mai sângeroase, decât cele din trecut. Dar pe lângă grozăviile de pe câmpul de luptă, prin izbucnirea războiului și indecursul aceluia, se produc astfel de confuziuni în viața economică, de cari n'am auzit până acum și nici prin minte nu ne-au trecut. Pagube neînchipuite suferă nu numai părțile beligerante, dar și celelalte state.

Cu atât mai teribilă e degenerarea pe câmpul de luptă modern. Armele perfecționate cu cari ne luptăm azi, sunt atât de îngrozitoare în efectele lor, încât nu găsim asemenea grozăvii în istoria celor mai sângeroase lupte din veacurile trecute. Războiul balcan din 1912/913 a fost așa zicând o școală pentru toate statele, arătând ce înseamnă un războiu în zilele noastre. Ce privește cruzimile din războaiele moderne, putem afirma, că acelea nu se săvârșesc pentru apărarea steagului sau a patriei, ci sunt efectul înșălbaticirii omenești, a setei de sânge, căci altcum nu se pot explica barbariile animalice prin cari sunt nimiciți unii ostași greu răniți, cari nu se mai pot apăra. Ca o degenerare a războiului modern socotește și aducerea oardelor semisălbaticice din Asia și Africa, cari își deprind aici modul lor sălbatic de luptă față de eurenii.

Interesantul articol se sfârșește cu observarea, că cultura modernă, nu are nici un motiv să desprețuiască stările din vechimea îndepărtată, căci deși oamenii și luptătorii din trecut n'au ajuns la cultura noastră, dar ne-au întrecut în ce privește simțul umanității, astfel încât cultura și umanismul nostru, în raport cu al lor, apare ca o cultură și umanism fals.

Doi ofițeri austro-ungari, declarați morți în listele oficiale, trăiesc, venind unul acasă după ce a fost înmormântat de familie, care i-a adus presupusul cadavru acasă de pe câmpul de luptă, iar altul a scris din captivitate rusească, unde a ajuns ușor rănit.

Cine dorește să ia informațiuni despre vre-un soldat dispărut în războiu, să se adreseze la „Foglyokat gyámoltó hivatal” Budapest, VIII, Köztelek-u. 8 sz. Cererile se pot scrie și în limba românească și au să conțină următoarele:

Numele soldatului, reg., compania și nrul poștei (feldpost), când și unde a dat știrea din urmă, locul și anul nașterii, și în urmă adresa exactă a celui cine vrea răspuns. Eventuale alte amănunte: unde l-au văzut rănit, unde se bănuiește, că ar fi dispărut în Galiția sau Sârbia.

Pe ce se bazează împunsul contra colerei? Pânăce unul dintre medicii secțiunii operative la care aparține plutonul meu, a împuns contra colerii feciorii plutonului, medicul-șef a avut bunătatea a-mi da următoarele explicații asupra procedurii de împuns:

Orice boală acută produsă de baccili se caracterizează prin aceea, că baccilii, cauzatorii boalei, produc un fel de venin, la care trupul numai în cazul acela poate rezista, dacă în aceeași vreme dispune sau produce contraveninul corespunzător în cvantul de lipsă. Fiind decursul boalelor acute, cum e colera, de-o durată foarte scurtă, de regulă trupul omului nu e în stare de a

produce contraveninul de lipsă în vremea scurtă a boalei și așa trupul moare învinat de veninul produs de baccilii cauzatori ai boalei în lipsa contraveninului.

Dacă însă vom omori din sucii scos din un trup bolnav baccilii, și veninul produs de aceștia îl vom injecta curat în un trup sănătos, veninul acesta intrat în trupul sănătos îl va constrânge pe acesta să producă contraveninul de lipsă, iar acest contravenin produs și depozitat odată în trup, are puterea de a neutraliza veninul produs de baccilii boalei, la caz de inficiere și astfel de-a da puterea de lipsă trupului de-a putea rezista boalei de durată scurtă. — Din acestea reiasă clar, că împunsul contra colerei poate avea efectul dorit, numai dacă s'a făcut înainte de îmbolnăvire. *Ioan F. Negrutiu jun.*, inginer arhid., sublocotenent în compania de sappeuri Nr 3/12. Feldpost-amt 30.

Finanțele războiului mondial. Un specialist militar a grupat diferitele sacrificii de natură economică, ce le reclamează războiul purtat de monarhia noastră, cum urmează: la 2½ milioane oameni sub drapel, în mediu K 20 mil. pro zi, cheltuieli de războiu propriu zise K 75 miliarde, pagube de războiu K 700 milioane, pierderi mijlocite și nemijlocite K 6 miliarde, consecvențele financiare K 1 miliard, în total rotund K 25 miliarde.

În faptă cheltuielile zilnice de războiu ale monarhiei se cifrează cu K 17 milioane, ale Germaniei cu circa K 32 milioane, Rusia cheltuiește după evaluările revistei financiare „Economist” din London, zilnic K 50 milioane, Franța K 40 milioane și Anglia abia 16 milioane. Cheltuielile de războiu ale tuturor statelor beligerante (fără Turcia), inclusiv cheltuielile de mobilizare ale statelor neutrale se urcă zilnic la K 240 milioane. La o durată de 10 luni, războiul ar consuma deci peste K 70 miliarde. O sumă cu adevărat fantastică.

Cheltuielile aceste enorme le acopăr toate statele, în prima linie din rezervele lor de numărar, apoi prin diferite operațiuni financiare: emisiunea de bonuri de tezaur și contractarea de împrumuturi indigene, cum au fost marele împrumut de războiu de 5 miliarde al Germaniei, ce a reușit atât de splendid și cum sunt împrumuturile de războiu ungar și austriac a căror subscripțiune în zilele trecute a fost în curgere.

Adevărata finanțare a războiului va urma abia după terminarea războiului: prin impunerea unei contribuții de războiu, care va face posibilă definitivă acoperire a cheltuielilor de războiu, replătirea împrumuturilor contractate sau cel puțin a intereselor acestor împrumuturi. Pentru statul, care va fi în poziție a constrânge pe inamic la plățirea unei despăgubiri de războiu corespunzătoare, încetează grabnic toate dificultățile financiare ale războiului. Din contră statul rămas invins va fi necesitat a-și lua refugiul la toate căile și mijloacele pentru acapararea despăgubirilor de războiu, ce i-s'au impus de învingător. („R. E.).

Din tragedia unui popor. Un soldat rănit, care zace bolnav în Brașov a spus următoarele despre experiențele sale de pe câmpul de războiu:

— De mai multe zile eram în foc. Am văzut cu toții cum băteau și alungau cu biciul două regimente rusești, ca să dea

asalt asupra noastră. Ploaia noastră de gloanțe și șrapnelele îi reținea însă. Atunci ofițerii au început a împușca cu două mitralieze asupra ostașilor ruși, cari apucați între două focuri s'au aruncat înainte și ajungând în apropierea noastră au aruncat armele. Mai târziu am aflat, că ostașii trimiși la moartea sigură au fost români basarabeni. Două regimente de români basarabeni s'au predat; aceștia povestiau cu lacrimi în ochi, cum au fost împușcați soții lor de mitraliezele rusești, fiindcă nu voiau să se arunce în brațele morții sigure.

Calendarul Asociațiunii pe 1915, a ieșit de sub tipar și se va expeda membrilor ajutători ai „Asociațiunii”.

Calendarul „Asociațiunii” e cel mai bogat și mai bine întocmit pentru trebuințele de tot felul ale poporului nostru român. Calendarul „Asociațiunii” costă numai 40 fil. și se trimite tuturor celor care îl vor cere. Librarilor și altor vânzători se dă rabat. Nemembrilor se va trimite numai pe lângă trimiterea înainte a prețului.

Pe lângă însemnarea zilelor cu sărbătorile de peste an, arată umblarea vremii și semnele de timp după calendarul de 140 de ani, cu răsăritul și apusul soarelui și fazele lunii. Intunecimile de soare și de lună. Povete economice pentru fiecare lună. Afaceri cu posta și telegraful. Taxe de timbre și târgurile.

Calendarul „Asociațiunii” e cel mai bogat în povestiri frumoase, sfaturi înțelepte, întâmplările vremii, pilduri folositoare, poezii, proverbe și glume de tot felul. Toate scrise și întocmite pe înțelesul tuturor.

Afară de acestea, calendarul mai e îmbogățit și înfrumusețat cu multe chipuri dintre cele mai alese. Cine voiește să aibă calendarul acesta, care cuprinde o mulțime de învățături folositoare, să scrie la

„Biroul Asociațiunii”

Nagyszeben (Sibiiu) str. Șaguna Nr. 6.

Necrolog. *Augustin P. Murășan*, fiul preotului din Doh și Dumusleu (cot. Silvania), ofițer în retr. a murit în spitalul comitatens din Zălau, în etate de 33 ani. În mormântarea a avut loc în cimiterul din Zălau în 16 l. c.

Odihnească în pace!

Biblioteca academiei române.

În luna Octomvrie 1914 s'au consultat de 698 cititori 1829 volume și broșuri tipărite: de 85 cititori s'au consultat 355 manuscrise, 3846 documente, 8 cărți vechi românești (1508—1830).

Colecțiunile Bibliotecii au sporit în această lună cu 275 volume și broșuri, 134 numere de reviste române, 83 reviste străine 36 atlase și hărți, 1 stampe și portrete, volume manuscrise, 1 documente, 1 fotografie, album, 340 foi volante, — note muzicale, 192 obiecte de muzeu și — monete.

Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 ore dimineața până la 6 seara, pentru manuscrise și documente dela 8 la 12 și dela 1 la 6.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**